

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do nghiên cứu đề tài
- 2.. Mục tiêu nghiên cứu đề tài
3. Phương pháp nghiên cứu
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu
5. Nội dung nghiên cứu

CHƯƠNG 1: TÁC ĐỘNG CỦA WTO ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI

1	1
1.1. Tổng quan về hệ thống các TCTD Việt Nam trước thêm hội nhập:	1
1.1.1. Hệ thống các TCTD Việt Nam:	1
1.1.2- Kết quả đạt được trong quá trình đổi mới để chuẩn bị hội nhập quốc tế của các TCTD trong nước:	1
1.1.2.1.Đổi mới về tổ chức và quản lý:	1
1.1.2.2.Tăng năng lực tài chính:	1-2
1.1.2.3.Hiện đại hóa công nghệ:	2
1.1.2.4.Tăng cường công tác đào tạo:	2
1.1.2.5. Tăng cường năng lực hoạt động khả năng cạnh tranh và hiệu quả kinh doanh:.....	3
1.2.Những cam kết chủ yếu về lĩnh vực ngân hàng khi Việt Nam gia nhập tổ chức thương mại thế giới (WTO):	4
1.2.1. Về loại hình tổ chức:	4
1.2.2. Về loại hình dịch vụ:	4
1.2.3. Về mạng lưới giao dịch:	5
1.2.4. Quy định về tỷ lệ góp vốn:	5
1.2.5. Quy định về năng lực tài chính:	5
1.3. Tác động của việc gia nhập tổ chức thương mại thế giới trong lĩnh vực ngân hàng	5-6
1.3.1. Tác động WTO đối với các TCTD:	6
1.3.1.1- Điểm mạnh:	6
1.3.1.2. Điểm yếu :	7
1.3.1.3. Cơ hội:	8-9
1.3.1.4. Thách thức:	10-12

1.3.2. Tác động WTO đối với hoạt động tín dụng của các NHTM:	12 -14
CHƯƠNG 2: TỔNG QUAN VỀ CÔNG TÁC QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG THEO THÔNG LỆ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ	
2.1. Sự cần thiết phải nâng cao năng lực quản trị rủi ro tại các NHTM:	15
2.1.1. Kinh doanh trong lĩnh vực ngân hàng là loại hình kinh doanh đặc biệt.....	15
2.1.2. Hiệu quả kinh doanh của NHTM phụ thuộc vào mức độ rủi ro:	16
2.1.3. Quản trị rủi ro tốt là điều kiện quan trọng để nâng cao chất lượng hoạt động kinh doanh của ngân hàng:	16
2.2. Những nội dung cơ bản về quản trị rủi ro tín dụng tại các NHTM:	16
2.2.1. Khái niệm các loại rủi ro cơ bản trong hoạt động ngân hàng:.....	16-20
2.2.2. Nội dung công tác quản trị rủi ro tín dụng theo tại các NHTM	21
2.2.2.1. Rủi ro tín dụng:	21
2.2.2.1.1. Các yếu tố dẫn đến rủi ro tín dụng.....	21-22
2.2.2.1.2. Các chỉ tiêu đánh giá rủi ro tín dụng của NHTM	22-24
2.2.2.2. Nội dung quản lý rủi ro tín dụng theo tiêu chuẩn và thông lệ ngân hàng quốc tế:	24-25
2.2.2.2.1. Trách nhiệm của Hội đồng quản trị và Ban điều hành:.....	25-27
2.2.2.2.2. Cơ cấu tổ chức:	27-28
2.2.2.2.3. Hệ thống và quy trình quản lý rủi ro tín dụng:	28-30
2.2.3. Một số tiêu chuẩn quản lý rủi ro tín dụng theo chuẩn mực và thông lệ ngân hàng quốc tế.	30
2.2.3.1. Giới thiệu sơ lược về Basle:.....	30-31
2.2.3.2. Một số tiêu chuẩn quản lý rủi ro tín dụng theo chuẩn mực và thông lệ ngân hàng quốc tế:.....	31
2.2.3.2.1. Bảo đảm hệ số vốn an toàn tối thiểu	31-33
2.2.3.2.2. Hoàn thiện quy trình cho vay và quản lý tín dụng.....	33-37
2.2.3.2.3. Phân tán rủi ro tín dụng :	37
2.2.3.2.4. TCTD buộc phải xây dựng hệ thống quản lý thông tin khách hàng	37-38
2.2.3.2.5. Giám sát chặt chẽ các khoản nợ được gia hạn, nợ được cơ cấu lại nhằm bảo đảm các biện pháp thu hồi và xử lý nợ nhanh chóng.....	38-39
2.2.3.2.6. Xây dựng các chính sách, biện pháp phù hợp xác định, giám sát và kiểm soát rủi ro quốc gia và rủi ro chuyển dịch trong các hoạt động cho vay và đầu tư quốc tế và việc duy trì khoản dự trữ phù hợp cho các rủi ro nói trên.....	39

2.2.3.2.7. Xây dựng hệ thống đo lường, giám sát và kiểm soát chính xác những rủi ro thị trường, biết áp đặt những biện pháp hạn chế và/ hoặc phí đối với khoản vốn cụ thể khi tiếp cận với thị trường nhiều rủi ro ngay cả nếu đã được bảo lãnh.....	39
2.2.3.2.8. Xây dựng quy trình quản lý rủi ro tổng thể	40
2.2.3.2.9. Xây dựng hệ thống kiểm soát nội bộ hiện tại phù hợp với tính chất và quy mô hoạt động và kiểm toán bên ngoài.....	40
2.2.3.2.10. Xây dựng bộ phận giám sát và quản lý rủi ro tín dụng hiệu quả:	40
2.2.3.2.11. Xây dựng chính sách, thực tiễn và cơ chế hoạt động phù hợp:	40-41
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO TÍN DỤNG TRONG HỆ THỐNG NGÂN HÀNG CÔNG THƯƠNG HIỆN NAY:.....	42
3.1. Thực trạng quản trị rủi ro tín dụng trong hệ thống NHTM Việt Nam:	42
3.1.1. Rủi ro tín dụng của các NHTM Việt Nam:	42
3.1.1.1. Về chất lượng tín dụng:	42-43
3.1.1.2. Về năng lực tài chính:	43
3.1.1.3. Về năng lực quản trị điều hành:	43-44
3.1.2. Thực trạng công tác quản trị rủi ro tín dụng của NHNN.....	44-49
3.1.3. Thực trạng quản trị rủi ro tại các NHTM Việt Nam	49-50
3.2. Thực trạng công tác quản trị rủi ro tín dụng tại NHCT Việt Nam:.....	50
3.2.1. Tổng quan hệ thống NHCT Việt Nam:	50
3.2.2. Thực trạng công tác quản trị rủi ro tín dụng tại NHCT Việt Nam.....	50
3.2.2.1. Tình hình công tác tín dụng tại NHCTVN:	50-52
3.2.2.2. Những mặt làm được :	52
3.2.2.2.1. Cơ cấu lại nợ, lành mạnh hóa tài chính, nâng cao năng lực tài chính.....	52-53
3.2.2.2.2. Cơ cấu lại tổ chức, hoạt động quản lý của ngân hàng theo thông lệ quốc tế về quản trị rủi ro nhằm tăng an toàn và nâng cao hiệu quả hoạt động tín dụng.....	53-54
3.2.2.2.3. Chuyển đổi mô hình tổ chức bộ máy quản lý tín dụng, triển khai thẩm định rủi ro tín dụng theo yêu cầu thông lệ quốc tế:.....	54-56
3.2.2.1.4. Xây dựng quy trình thẩm định tín dụng theo tiêu chuẩn ISO 2000.....	56-57
3.2.2.1.5. Chức năng, nhiệm vụ của cán bộ tín dụng, cán bộ quản lý rủi ro tín dụng và cán bộ lãnh đạo trong công tác quản lý tín dụng.....	57-59
3.2.2.1.6. Xây dựng hệ thống kiểm tra kiểm soát nội bộ quản lý các mặt nghiệp vụ hoạt động toàn NH:.....	59-60
3.2.2.1.7. Xây dựng hệ thống thông tin phòng ngừa rủi ro trong hệ thống	

NHCTVN:	60
3.2.2.1.8. Trích lập rủi ro theo thông lệ NH quốc tế:.....	60-61
3.2.2.1.9. Thành lập công ty quản lý nợ và khai thác tài sản:	61
3.2.2.3. Một số mặt hạn chế trong công tác quản trị rủi ro tín dụng NHCTVN:.....	62
3.2.2.3.1. Về an toàn vốn tối thiểu:	62
3.2.2.3.2. Về cơ cấu đầu tư và các sản phẩm tín dụng:.....	63-65
3.2.2.3.3. Về mô hình quản trị rủi ro tín dụng:.....	65-67
3.2.2.3.4. Về trích lập dự phòng rủi ro tín dụng:.....	67 -68
3.2.2.3.5. Việc thẩm định giá tài sản bảo đảm chưa sát thực:.....	68
3.2.2.3.6. Về hệ thống công nghệ thông tin:.....	69
3.2.2.2.7. Công tác kiểm tra, giám sát sau khi vay:.....	69
3.2.2.2.8. Công tác kiểm tra kiểm soát nội bộ:.....	69-70
3.2.3. Kinh nghiệm của các ngân hàng nước ngoài trong công tác quản lý rủi ro	70
3.2.3.1. Chính sách quản lý rủi ro của Ngân hàng Ngoại hối Hàn Quốc (Korea Exchange Bank – KEB) :	70
3.2.3.1.1. Chính sách quản lý rủi ro của KEB:	70
3.2.3.1.2..Cơ cấu tổ chức rủi ro và quy trình quản trị rủi ro:.....	71-72
3.2.3.2. Chính sách quản lý rủi ro tín dụng của ING (Tập đoàn NH Hà Lan).....	72
3.2.3.2.1. Mô hình quản trị rủi ro hoạt động:	72-74
3.2.3.2.2. Các công cụ sử dụng trong quá trình quản lý rủi ro hoạt động.....	74-75
3.2.4. Bài học kinh nghiệm đối với NHTM trong công tác quản trị rủi ro tín dụng.....	75-76
CHƯƠNG 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN TRỊ TÍN DỤNG THEO TIÊU CHUẨN VÀ THÔNG LỆ NGÂN HÀNG QUỐC TẾ TRONG NGHIỆP VỤ TÍN DỤNG CỦA NHCTVN.	
4.1. Về phía ngân hàng thương mại:	77
4.1.1. Giải pháp về công tác quản trị:	77
4.1.1.1. Về định hướng công tác tín dụng của NHCTVN:	77-78
4.1.1.2. Xây dựng hệ thống quản trị rủi ro theo tiêu chuẩn và chuẩn mực ngân hàng quốc tế:	78
4.1.1.2.1. Hoàn thiện mô hình quản lý rủi ro tín dụng hiệu quả.....	78-82
4.1.1.2.2.. Hoàn thiện quy trình thẩm định tín dụng:.....	82-84
4.1.1.2.3. Nâng cao tính chuyên nghiệp khách quan trong thẩm định tài sản bảo đảm:	84
4.1.1.2.4. Nâng cao vai trò kiểm tra, kiểm soát nội bộ hoạt động ngân hàng:.....	84-85

4.1.1.2.5. Nâng cao năng lực tài chính, quy mô tài sản, bảo đảm an toàn vốn ngân hàng và khách hàng :	85-88
4.1.2. Giải pháp về con người:	88
4.1.2.1. Nâng cao năng lực trình độ nghiệp vụ, chất lượng thẩm định của cán bộ tín dụng, cán bộ quản lý rủi ro và cán bộ kiểm tra kiểm soát:.....	88-89
4.1.2.2. Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ quản lý (trưởng phó phòng,BGD).....	89
4.1.2.3.Công tác đào tạo, tuyển dụng, bồi dưỡng nghiệp vụ, chế độ tiền lương, đãi ngộ... ..	89-90
4.1.3. Giải pháp về công nghệ:	90
4.2. Về phía NHNN:	91
4.2.1. Hoàn thiện hệ thống pháp luật ngân hàng, hoàn thiện cơ chế chính sách về quản lý nhà nước trong lĩnh vực tài chính- tiền tệ:	91-92
4.2.2. Nâng cao năng lực của NHNN về quản lý, điều hành chính sách tiền tệ-tín dụng:	92
4.2.3. Xây dựng hệ thống thanh tra, giám sát các mặt hoạt động ngân hàng theo tiêu chuẩn thông lệ ngân hàng quốc tế:	93
4.2.3.1. Phương thức giám sát từ xa:	93
4.2.3.2. Phương thức thanh tra tại chỗ:	94
4.2.3.3. Phương pháp thanh tra trên cơ sở rủi ro:	94-96
4.2.3.4. Vận dụng phương pháp đánh giá và xếp loại các ngân hàng thương mại theo CAMELS của các ngân hàng nước ngoài đối với NHTM Việt Nam:.....	96-99
4.2.3.4. Công tác đào tạo thanh tra viên:	99
4.2.4. Hoàn thiện hệ thống cung cấp thông tin, phòng ngừa rủi ro kịp thời chính xác cho các tổ chức tín dụng:	99-100
4.2.5. Một số biện pháp để đẩy mạnh công tác không dùng tiền mặt:.....	100-101
4.2.6. Xây dựng hệ thống các chỉ tiêu xếp loại, đánh giá khách hàng thống nhất cho các TCTD:	101
4.3. Về phía Chính phủ:	102-103
4.4. Kiến nghị đề xuất:	103
4.4.1. Đối với NHTM:	104
4.4.2. Đối với NHNN:	104-105
4.4.3. Đối với Chính phủ.	105

KẾT LUẬN

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

NHTM	Ngân hàng thương mại
NHTW	Ngân hàng trung ương
NHNN VN	Ngân hàng nhà nước Việt Nam
NHTM CP	Ngân hàng thương mại cổ phần
NHTM NN	Ngân hàng thương mại nhà nước
NHCT VN	Ngân hàng Công Thương Việt Nam
TCTD	Tổ chức tín dụng
RRTD	Rủi ro tín dụng
TTQT	Thanh toán quốc tế
KTKSNB	Kiểm tra kiểm soát nội bộ
P.QLNCVĐ	Phòng quản lý nợ có vấn đề
P. KHCN	Phòng Khách hàng cá nhân
P.KH DN	Phòng Khách hàng doanh nghiệp
WTO	Tổ chức Thương mại thế giới (World Trade Organization)
OECD	Tổ chức Hợp tác kinh tế phát triển (Organization of Economic Cooperation and Development)
MDBs	Ngân hàng phát triển đa phương (Multilateral development Banks)
IADB	Ngân hàng phát triển liên Mỹ (Inter- American Development Bank)
ADB	Ngân hàng phát triển Châu Á (Asian Development Bank)
AfDB	Ngân hàng phát triển Châu Phi (Africa Development Bank)
EBRD	Ngân hàng tái thiết và phát triển Châu Âu (European Bank for Reconstruction and Development)
PSEs	Personal sector Entities

DANH SÁCH BẢNG BIỂU

Bảng 1: Tăng trưởng tín dụng các NHTM

Bảng 2: Tốc độ tăng trưởng GDP giai đoạn 2001-2006

Bảng 3: Tiêu chuẩn xếp loại khách hàng của S&P

Bảng 4: Tiêu chuẩn xếp hạng của Moody's:

Bảng 5: Bảng chấm điểm Khách hàng cá nhân

Bảng 6: Bảng trích lập dự phòng rủi ro

Bảng 7 : Thị phần huy động và cho vay các NHTM trong nước và NH nước ngoài

Bảng 8 : Danh mục vốn pháp định của các NHTM

Bảng 9: Tình hình tăng vốn điều lệ của một số NHTM VN

Bảng 10: Tình hình thực hiện đề án nợ tồn đọng đến 31/12/2005

Bảng 11: Vốn chủ sở hữu NHCT qua các năm

Bảng 12: Tỷ lệ cho vay trên tổng tài sản có

Bảng 13: Xếp loại NHTM theo tiêu chí CAMELS

Bảng 14: Hệ số rủi ro đối với các khoản mục tài sản Có theo Hiệp ước Basle II.

Bảng 15 : Hệ số rủi ro các khoản phải đòi doanh nghiệp

Bảng 16 : Hệ số rủi ro đối với một số khoản mục đặc biệt

Bảng 17 : Hệ số chuyển đổi đối với khoản mục ngoài bảng cân đối kế toán

Bảng 18: Hệ số rủi ro cho các khoản mục trên bảng cân đối tài sản theo Basle I

Bảng 19 : Hệ số chuyển đổi khoản mục ngoài bảng cân đối tài sản theo Basle I

Bảng 20: Ảnh hưởng của phương pháp Basel II đến hệ số rủi ro quy đổi

Bảng 21 : Phương pháp chuẩn tính rủi ro thị trường

Bảng 22: Mô hình đánh giá rủi ro nội bộ

Bảng 23: Tính mức độ rủi ro hoạt động theo phương pháp BIA

Bảng 24: Các lĩnh vực hoạt động và hệ số tương đương

Bảng 25: Phương pháp tính mức độ rủi ro hoạt động trong một năm

Bảng 26: Phương pháp tính mức độ rủi ro hoạt động theo SA

DANH SÁCH BIỂU ĐỒ & PHỤ LỤC

Các biểu đồ về hoạt động tín dụng NHCTVN

Biểu đồ 1: Quy mô vốn chủ sở hữu

Biểu đồ 2: Hệ số CAR

Biểu đồ 3: Diễn biến dư nợ tín dụng

Biểu đồ 4: Diễn biến cho vay trung dài hạn

Biểu đồ 5: Diễn biến tỷ trọng dư nợ không có đảm bảo bằng tài sản

Biểu đồ 6: Diễn biến dư nợ cho vay DNNN

Biểu đồ 7: Cơ cấu dư nợ cho vay theo địa bàn

Biểu đồ 8: Diễn biến nợ quá hạn

Biểu đồ 9: Diễn biến nợ xấu

Biểu đồ 10 :Dư nợ theo loại hình kinh tế

Phụ lục:

Phụ lục 1: Tín hiệu cảnh báo về những khoản vay có vấn đề và về chính sách cho vay kém hiệu quả

Phụ lục 2: Xem xét sáu yếu tố cơ bản trong quá trình xét duyệt cho vay

Phụ lục 3: Phương pháp đánh giá rủi ro tín dụng

Phụ lục 4: Phương pháp đánh giá rủi ro thị trường

Phụ lục 5: Phương pháp tính mức độ rủi ro hoạt động